

ARBEJDSMILJØ 8. marts 2024

Kvinder oplever oftere arbejdsrelateret stress – og det skyldes ikke deres børn

ANALYSE

Udarbejdet af

Emilie Damm Klarskov
Analysechef

Kristoffer Lind Glavind
(på barsel)
Senioranalytiker

Kvinder oplever oftere arbejdsrelateret stress end mænd. Det gælder på tværs af brancher, uddannelsesniveau og alder. Stress er mest udbredt blandt lønmodtagere med korte og lange videregående uddannelser samt lønmodtagere under 40 år. Kvinder med børn er mindre stressede end jævnaldrende kvinder uden børn.

Kontakt

Analysechef

Emilie Damm Klarskov

📞 27 35 85 95

✉️ ead@ae.dk

Senioranalytiker

Kristoffer Lind Glavind (på barsel)

📞 61 45 83 00

✉️ kg@ae.dk

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

📞 50 73 71 34

✉️ jk@ae.dk

Hovedkonklusioner

- 15,1 pct. af kvindelige lønmodtagere har oplevet arbejdsrelateret stress de seneste to uger, rapporterer de i en spørgeskemaundersøgelse. Det gælder for 10,5 pct. af mandlige lønmodtagere. Stress er altså 43 pct. mere udbredt blandt kvinder end blandt mænd.
- At stress er mere udbredt blandt kvinder end mænd, gælder på tværs af brancher. Kun inden for "Bygge og anlæg" er mænd og kvinder stressede i omtrent samme grad.
- Stress er mest udbredt blandt kvinder med korte og lange videregående uddannelser og mindst udbredt blandt ufaglærte mænd, faglærte mænd samt mænd med mellemlange videregående uddannelser.
- At kvinder oftere oplever arbejdsrelateret stress end mænd, skyldes ikke at de har børn. Faktisk er kvinder med børn mindre stressede end jævnaldrende kvinder uden børn.

Om analysen

I denne analyse har vi undersøgt omfanget af stress fordelt på køn. Vi har anvendt data fra Arbejdstilsynets spørgeskemaundersøgelse "National Overvågning af Arbejds miljøet blandt Lønmodtagere" (NOA-L) fra 2021.

Når vi i analysen anvender termen, stress, dækker det over arbejdsrelateret stress. I undersøgelsen spørges der nemlig til, om man er stresset pga. arbejdet eller hjemmet, og vi inkluderer kun personer, der enten har svaret, at deres stress skyldes arbejdet, eller at det skyldes begge dele. Dette er beskrevet nærmere i metodeboksen nederst i analysen.

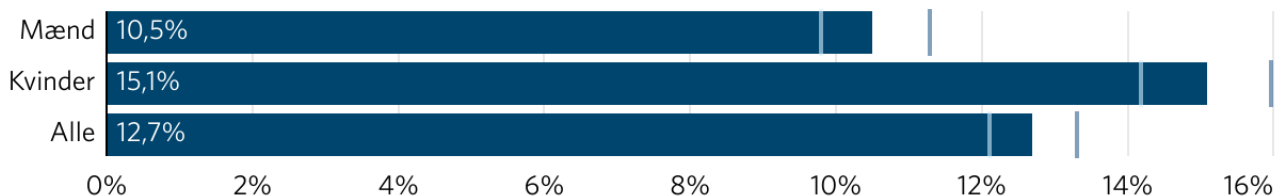
43 pct. flere kvinder end mænd oplever stress på arbejdet

Figur 1 viser forekomsten af oplevet stress i løbet af de seneste to uger fordelt på køn. Ca. 15 pct. af kvinder har oplevet stress, mens det gælder for 10,5 pct. af mænd. Arbejdsrelateret stress er dermed 43 pct. mere udbredt blandt kvinder end blandt mænd.

FIGUR 1

Kvinder oplever oftere arbejdsrelateret stress

Figuren viser andelen af mænd og kvinder, som har oplevet arbejdsrelateret stress inden for de seneste to uger, 2021

Anm.: lyseblå streger indikerer 95 pct. konfidensintervaller. I nogle tilfælde kan de være under 0.

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) • Kilde: AE på baggrund af NOA-L 2021 og Danmarks Statistik

Hver femte kvinde inden for finansiering, forsikring og ejendomshandel er stresset

Fordelt på brancher er der ligeledes store forskelle i andelen af kvinder og mænd, som har oplevet arbejdsrelateret stress i løbet af de seneste to uger.

Faktisk er stress mere udbredt blandt kvinder end blandt mænd i alle brancher bortset fra i "Bygge og anlæg", hvor mænd og (de relativt få) kvinder oplever omtrent samme niveau af stress.

Stress er mest udbredt inden for "Finansiering og forsikring", hvor knap hver femte kvinder og godt hver tiende mand oplever arbejdsrelateret stress. Omvendt er stress mindst udbredt inden for "Kultur, fritid og anden service", men det er til gengæld her, at forskellen mellem kvinder og mænd er størst. Faktisk er arbejdsrelateret stress næsten dobbelt så udbredt blandt kvinder som blandt mænd i denne branche.

Arbejdsrelateret stress er mindst udbredt i kultur, fritid og andre servicebrancher

Tabellen viser andelen af mænd og kvinder, som har oplevet arbejdsrelateret stress inden for de seneste to uger, 2021

		95% Konfidensinterval		
		Andel med arbejdsrelateret stress	Nedre grænse	Øvre grænse
Landbrug, skovbrug og fiskeri	Kvinder	14,3%	7,4%	21,3%
	Mænd	9,3%	5,4%	13,2%
Kultur, fritid og anden service	Kvinder	9,3%	6,2%	12,3%
	Mænd	4,9%	3,1%	6,7%
Industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed	Kvinder	13,3%	11,6%	15,0%
	Mænd	10,2%	9,0%	11,4%
Bygge og anlæg	Kvinder	9,7%	4,0%	15,3%
	Mænd	9,2%	7,3%	11,0%
Handel og transport mv.	Kvinder	14,7%	12,4%	17,1%
	Mænd	10,8%	9,2%	12,5%
Information og kommunikation	Kvinder	15,9%	12,1%	19,7%
	Mænd	10,4%	8,0%	12,7%
Finansiering og forsikring	Kvinder	19,1%	14,6%	23,6%
	Mænd	11,8%	7,9%	15,7%
Ejendomshandel og udlejning	Kvinder	19,1%	5,1%	33,1%
	Mænd	12,8%	3,0%	22,6%
Erhvervsservice	Kvinder	17,8%	13,8%	21,8%
	Mænd	12,5%	9,2%	15,9%
Offentlig administration, undervisning og sundhed	Kvinder	15,2%	14,0%	16,4%
	Mænd	10,9%	9,2%	12,6%
Alle	Kvinder	15,1%	14,2%	16,0%
	Mænd	10,5%	9,8%	11,3%

Kvinder er oftere stressede end mænd på tværs af uddannelse

Tabel 2 viser forekomsten af stress fordelt på uddannelse og køn. Både blandt mænd og kvinder er ufaglærte mindst stressede, mens personer med henholdsvis korte og lange videregående uddannelser oftest oplever arbejdsrelateret stress. For alle uddannelsesgrupper gælder det, at flere kvinder end mænd oplever stress.

TABEL 2

Arbejdsrelateret stress er mest udbredt blandt kvinder og mænd med korte og lange videregående uddannelser

Tabellen viser andelen af mænd og kvinder, som har oplevet arbejdsrelateret stress inden for de seneste to uger, 2021

– 95% Konfidensinterval –

Uddannelse		Andel med arbejdsrelateret stress	Nedre grænse	Øvre grænse
Grundskole	Kvinder	13,3%	10,3%	16,2%
	Mænd	9,1%	7,2%	11,0%
Faglærte	Kvinder	15,8%	14,1%	17,5%
	Mænd	9,8%	8,6%	10,9%
KVU	Kvinder	16,5%	12,6%	20,4%
	Mænd	12,4%	9,4%	15,4%
MVU	Kvinder	14,8%	13,1%	16,4%
	Mænd	9,9%	8,0%	11,7%
LVU	Kvinder	17,1%	14,9%	19,2%
	Mænd	12,4%	10,3%	14,4%
Alle	Kvinder	15,5%	14,5%	16,5%
	Mænd	10,4%	9,6%	11,1%

Tabel: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) • Kilde: AE på baggrund af NOA-L 2021 og Danmarks Statistik

Lønmodtagere mellem 30 og 39 år oplever oftest arbejdsrelateret stress

Tabel 3 viser andelen af lønmodtagere, der oplever arbejdsrelateret stress fordelt på alder. Både blandt mænd og kvinder er stress mest udbredt blandt 30-39-årige og mindst udbredt blandt de +60-årige. For

alle aldersgrupper er andelen af kvinder med arbejdsrelateret stress højere end blandt mænd.

TABEL 3

Kvinder og mænd oplever i højere grad arbejdsrelateret stress i starten af deres arbejdsliv

Tabellen viser andelen af mænd og kvinder, som har oplevet arbejdsrelateret stress inden for de seneste to uger, 2021

— 95% Konfidensinterval —

Alder		Andel med arbejdsrelateret stress	Nedre grænse	Øvre grænse
Under 30 år	Kvinder	16,1%	13,6%	19%
	Mænd	11,4%	9,1%	14%
30-39 år	Kvinder	19,2%	16,7%	22%
	Mænd	14,2%	12,1%	16%
40-49 år	Kvinder	15,4%	13,7%	17%
	Mænd	10,8%	9,4%	12%
50-59 år	Kvinder	13,4%	11,9%	15%
	Mænd	8,7%	7,5%	10%
60-70 år	Kvinder	9,8%	7,9%	12%
	Mænd	6,3%	4,9%	8%

Tabel: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) • Kilde: AE på baggrund af NOA-L 2021 og Danmarks Statistik

Flere kvinder uden hjemmeboende børn har stress

Når det især er kvinder under 40 år, der oplever arbejdsrelateret stress, kunne man måske tro, at det havde en sammenhæng med, at kvinder i denne alder oftere har hjemmeboende børn. Det er dog ikke

årsagen til deres stress. For det første har vi i analysen afgrænset til arbejdsrelateret stress, men resultaterne gælder også, hvis der kontrolleres for, om de har hjemmeboende børn. Faktisk er der flere kvinder uden hjemmeboende børn end med hjemmeboende børn, som oplever arbejdsrelateret stress.

TABEL 4

Unge kvinder og mænd uden børn mærker oftere arbejdsrelateret stress

Tabellen viser andelen af mænd og kvinder, som har oplevet arbejdsrelateret stress inden for de seneste to uger, 2021

		Andel	95% Konfidensinterval	
Alder		Med hjemmeboende børn	Nedre grænse	Øvre grænse
Under 30 år	Kvinder	11,1%	7,6	14,6%
	Mænd	8,0%	5,0	10,9%
30-39 år	Kvinder	17,7%	14,8	20,6%
	Mænd	12,5%	10,0	15,0%
40-49 år	Kvinder	15,2%	13,2	17,1%
	Mænd	10,0%	8,3	11,7%
50-59 år	Kvinder	13,4%	11,0	15,8%
	Mænd	9,5%	7,5	11,5%

Alder		Uden hjemmeboende børn	Nedre grænse	Øvre grænse
Under 30 år	Kvinder	18,9%	15,6	22,1%
	Mænd	13,5%	10,4	16,6%
30-39 år	Kvinder	22,6%	17,8	27,4%
	Mænd	16,6%	13,2	20,0%
40-49 år	Kvinder	16,6%	12,4	20,7%
	Mænd	12,9%	10,0	15,7%
50-59 år	Kvinder	13,3%	11,5	15,2%
	Mænd	8,1%	6,7	9,5%

Tabel: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) • Kilde: AE på baggrund af NOA-L 2021 og Danmarks Statistik

Stress er dyrt for samfundet og bør forebygges

Når 15,1 pct. af kvinder og 10,5 pct. af mænd oplever arbejdsrelateret stress, er det et problem, som bør tages alvorligt. Stress kan være forbundet med øget sygefravær og i værste fald afgang fra arbejdsmarkedet, hvilket – udover at være omkostningsfuldt for den enkelte – er dyrt for samfundsøkonomien som følge af tabte skatteindtægter og øgede udgifter til offentlige ydelser. Dertil kommer eventuelle sundhedsudgifter. Derfor bør stress forebygges, hvilket f.eks. kan ske gennem bedre ledelse.

Metode: Sådan har vi gjort

Analysen er baseret på National Overvågning af Arbejdsmiljøet blandt Lønmodtagere (NOA-L), som er en tilbagevendende spørgeskemaundersøgelse udført af arbejdstilsynet. Vi bruger undersøgelsen fra 2021. NOA-L har svar fra over 30.000 danske lønmodtagere mellem 15 og 69 år. I analysen indgår kun lønmodtagere, som er fyldt 18 år. Svarene er vægtede ud fra vægte beregnet af Danmarks Statistik. For mere om NOA-L se: <https://at.dk/media/7321/national-overvaagning-arbejdsmiljoe-loenmodtagere.pdf>.

Denne analyse undersøger selvrapporteret stress. Deltagere i NOA-L er blevet spurgt: "Hvor ofte har du følt dig stresset i de sidste 2 uger?" med svarmulighederne "Hele tiden", "Ofte", "Sommetider", "Sjældent" eller "Aldrig". Vi kategoriserer en person som havende stress, hvis han/hun har svaret "Ofte" eller "Hele tiden".

I analysen er vi særligt interesserede i arbejdsrelateret stress, og derfor opdeler vi på, hvor den oplevede stress stammer fra. Her er deltagerne i NOA-L blevet spurgt "Hvad var den vigtigste kilde til din stress?" med svarmulighederne "Arbejde", "Privatliv", "Både arbejde og privatliv" og "Ikke relevant". Vi kategoriserer en person som havende arbejdsrelateret stress, hvis personen har svaret at han/hun var stresset, og at den vigtigste kilde til stress var "Arbejde" eller "Både arbejde og privatliv".

Uddannelsesniveau opdelt efter højst fuldførte uddannelse. Lønmodtagere, der har uoplyst uddannelse eller en gymnasial uddannelse eller et adgangsgivende uddannelsesforløb som højst fuldførte uddannelse, er udeladt i opgørelserne fordelt på uddannelse.

En lønmodtager er kategoriseret som havende hjemmeboende børn, hvis der i familien er hjemmeboende børn under 25 år.